

**„A Gellérthegy és a Citadella
jövőbeni hasznosítása, funkcionális
és eszmei megújulásának lehetőségei
ötletpályázat”**

„Haza a magasban!”

Felség! Régi szokás a magyaroknak, hogy felnéznek nagyjaira és büszkék a múltjukra. Vedd el e nép múltját és azt teszel velük, amit akarsz!”

Francois Talleyrand tanácsa Napóleonnak

Eleink az elmúlt 1100 év során sohasem használták a Gellért hegyet hadászati célokra, inkább az égiet, az eget, és a csillagokat figyelték innen. 1541 után a megszálló hatalmak, a törökök, a Habsburgok, a szovjetek igen! S ennek az oka, hogy innen tudták „sakkban tartani” a Budai Királyi Várat és Pest városát. A reformkorban (amikor még nem állt a citadella) Széchenyi István a „legnagyobb magyar” Üdvöldét javasolt felépíteni a hegyromra, (európai francia és német példák nyomán), mely sohasem épült meg.

„ Hadd legyen nemzetünk jobb része jutalma, ha diadalilag menekedünk, vagy vérünk romja végvigasztalásul, ha bukunk, egyesítve ott.”

A Milleniumi ünnepek előtt az osztrák csapatok kivonultak az erődből, és jelképesen a kapu fölött *megbontották a falakat*. A fővárosnak ezt a szimbolikus jelzést *kellett volna folytatnia, de nem tette meg!*

1956-ban a forradalomban még ledöntötték a vörös katona szobrát, majd műemlékké nyilvánították a megszálló erődöt és a városképi szimbólummá vált a szobor.

Államalapító királyaink csontjai fa – majd fém ládában, „tömegsírban” nyugszanak.

Igaza volt Talleyrandnak amikor tanácsot adott Napóleonnak?

Ha egy virágnak, egy fának beteg a gyökérzete, előbb - utóbb maga a virág vagy fa is elpusztul. Ha hagyjuk, és jó kertész módjára nem orvosoljuk a bajt! Mi pedig óvjuk, védjük és dicsérik ország világnak a főváros egyik „legfontosabb” nevezetességeként! Idegenforgalmi, turisztikai attrakcióként, szállodát, kaszinót, szórakozóhelyet álmodunk a „börtönfalak” közé? Több mint 100 éve le kellett volna bontanunk, és felépítenünk Medgyaszay álmát!

Igaza volt Makovecz Imrének!

Tervpályázatunkban „**történelmi szarkofágot**” építünk a rom fölé (a műemlékes szóhasználattal talán „védőépületet”). Alatta ott marad a rom, hogy *emlékeztessen és figyelmeztessen, de soha többé ne uralja* a főváros látványát, a Gellérthegy koronájaként.

Az erőd belső udvara az emlékezés kertje, virágokkal. A dombot a déli lejtők felé szőlőtőkékkel ültetjük be, mint egykoron volt, még a filoxéra járvány előtt. A „felszabadítók” emblemikus szabadság szobrát nem takarjuk el, mögé építjük a nap és a hold házát, (mely funkcionálisan kilátóként is működhet). Így a szobor is új kontextusba kerülve a szabadság napjával s éjjel a hold fényével vigyázza a fővárost.

Tervünk nem olyan bátor, hogy elbontsa ezt az irdatlan kötömeget, pedig a kő anyagából a Gellérthegy összes sétányát leburkolhatnánk. Maradjon hát és **figyelmeztessen**, de soha többé ne koronázza e hegyet. Ezért történelmi szarkofágot építünk fölé. S talán tájépítészetileg is visszaállítjuk a hegy ormát, megszüntetjük a hegy platóját, rekonstruálva a hegy egykori ormának rajzolatát.

A Budai Várra néző nyugati rondellában - *legalább szimbolikusan* – **végre méltó nyugalomba helyezzük Magyar Királyainkat**. Egyelőre csak üres, de Királyainkhoz méltó kőszarkofágokban.

Talán a jövő nemzedékek királyaink földi maradványait is elhelyezik bennük, ha mi legalább a tiszteletet, és szellemiségüket megadhatjuk nemzeti önbecsülésünk jeleként.

Pályázati tervünk építészeti megfogalmazása talán még nem méltó, kiforratlan ehhez a történelmi vállalkozáshoz, de a **szándék és a javaslatok felvetése** lehet az első lépés ahhoz, hogy további pályázatok **segíthessenek nemzeti Pantheonunk megvalósulásában**.